

În aceste condiții, nici nu s-a mai putut pune problema vreunui complex interbelic, și pentru că noua dramaturgie avea cu totul alte sisteme de referință literare, dar, mai ales, pentru faptul că *reacția estetică* a noii dramaturgii a dus la o *confruntare estetică* foarte puternică, deși nu întotdeauna realizată printr-o opoziție directă. Este și normal ca lucrurile să se petreacă așa și nu altfel. Pentru că a propune un nou tip de piesă implică o anumită atitudine față de tipul de piesă existent. Lucrurile n-au fost înțelese întotdeauna la adevărata lor valoare, nu s-a căutat întotdeauna *sensul estetic al opoziției și al opozițiilor*, dar aceasta n-a împiedicat decisiv asupra valorii și a dinamicii literaturii noastre dramatice.

Confruntarea dintre cele două tipuri de dramaturgie a avut și are, în continuare, un caracter modern, în sensul cel mai exact al cuvântului. Ca orice manifestare de tip nou a literaturii (dramaturgică sau nedramaturgică), și dramaturgia noastră de dată mai recentă a simțit nevoia unei atitudini estetice. S-au scris lucrări serioase, e adevărat, mai mult articole decât cărți, în care

s-au formulat propoziții importante despre noua realitate dramaturgică din țara noastră, despre tipurile de piese și variantele de structură. Astfel, s-a creat un univers dramaturgic de o importanță cu totul deosebită pentru literatura noastră, ce-i drept, încă insuficient valorificat, fructificat și chiar speculat, dar cuprinzând lucrări de valoare remarcabilă.

În condiția acestei efervescențe, critica literară, după un moment de interes și de aplicație pentru dramaturgie, s-a retras puțin câte puțin, dramaturgia a început să fie iarăși eludată și atunci a răsărit, firesc și tradițional, sloganul crizei dramaturgice. Lucrurile au reintrat în „normal”, dar nu chiar de tot, pentru că, din când în când, măcar unele personalități și unele lucrări provoacă un sentiment de neliniște cronicarilor noștri literari și-i obligă să renunțe la atitudinea de ignorare și să revină, cu mirare, la textele dramatice. Acest lucru, poate mărunț, mi se pare simptomatic pentru forța de diramare a dramaturgiei noastre de astăzi. Dramaturgia noastră a ajuns să te oblige să întorci capul după ea. Nu e puțin lucru.

NOTE

A apărut al 30-lea număr al prestigioasei reviste de istorie literară „Manuscriptum”, editată de Muzeul literaturii române. De-a lungul celor opt ani de apariție, datorită excepționalelor contribuții documentare comunicate în aproape 6000 de pagini, „Manuscriptum” a căpătat un solid prestigiu cultural. În câteva rânduri, revista noastră a salutat contribuțiile publicației la istoria teatrului; azi, după 30 de numere, găsim util să bibliografiem dramaturgia românească inedită tipărită aci, oferind celor interesați repertoriul textelor restituite între nr. 1/1970 și nr. 1/1978: Eusebiu Camilar, *Confracții Mus, piesă într-un act, nr. 1, 1971*; N. Iorga, *Baiezed, dramă în cinci acte, nr. 3, 1971*; V. Alecsandri, *La București, cîntecul comic,*

Dramaturgia românească inedită în „Manuscriptum”

nr. 3, 1971; Anton Holban, *Divagațiuni, piesă într-un act, nr. 1, 1972*; Gib. I. Mihăescu, *Don Juan, comedie neterminată, nr. 3, 1972*; Gh. Brăescu, *Poker-surprise, satiră în trei acte, nr. 4, 1972*; Mihail Săulescu, *La*

țărnuț mării, dramă într-un act, nr. 1, 1973; G. Ciprian, *Ioachim, fiul poporului, comedie în trei acte, nr. 3, 1973*; Victor Papilian, *Simona sau Prințul consort, comedie tragică în patru acte, nr. 4, 1973*; Mircea Eliade, *Iphigenia, piesă în trei acte, nr. 1, 1974*; Alice Voinescu, *Oreste*; Electra și cititorul din 1960, *dialoguri dramatice, nr. 3, 1974*; Tudor Arghezi, *Carac, pamflet dialogat, nr. 1, 1975*; G. M. Vlădescu, *Huhurezu, dramă în trei acte, nr. 2, 1975*; Radu Stanca, *Ochiul, fantasmă tragică în trei acte, nr. 1, 1975*; Gh. Bariț, *Inimi mulțămitoare, dramă în trei acte, nr. 3, 1977*; Al. O. Teodoreanu, *V-a venit numirea, nr. 1, 1978.*

Ionuț Niculescu